20. Ишмөхәммәтов Мәгъфур

атасы - Ишмөхәммәт
әнисе - Гөлниса

1927 елда туган

1944 елның азагы. Дошман илебездән алып ташланса да [illegible] иде, сонгы уның кулында бөтен Европа. Көнчыгыш-та Япониянең дә куркынычы бар иде әле. Дошманны тамам кыйратырга, тамам җиңәргә кирәк. Шул максаттан егетләр 1927 елгыларны да армия сафына чакырдылар. Мәгъфур

совет армиясенә 1944 елның ноябрендә алынды. Уның хезмәт юлы ерак көнчыгыштан 33042-нче хәрби частьтә кызыл Укчылар полкында автомат-чы булды. Япониягә каршы сугыш игълан ител-гәч ул иптәшләре белән сугышка керде.

1945 елның 9-нчы августыннан шул ук елның 3 сентябренә тикле сугыш-ты ул Япон самурай-лары белән. Ул сугышта үлемгә тоташ [illegible] ул унан котылуы турысында кызык итеп сөйләп торганы. Ул болай булган: Бер көндә ул эргәгә генә аып яткан [illegible] сугы-[illegible]. Сугу алып, кире [illegible] була, башына эле [illegible] капкалар. Кычкырырга итә, авызына нәмә-[illegible] тыгалар. Уны [illegible] алып киткәндә генә, ул ток [illegible] буенча бәлә. Бер нисә метр утергә иптә-[illegible] Мәгъфур тик кычкырганнарын ишетә.

Байтак юл үткәс, бер вакыт атыш башлана.
Үҙебеҙҙекеләр мине алып китеүҙәрен белгән-
дәрҙә, мине коткарыу өсөн килгәндәр икән.
Күпте үтмәне мине илендән коткарҙылар.
Мине коткарыган иптәштәремә ҙур рәхмәт
инде тип тамамлай ул һүҙен ошо вакиға
турахында. Совет армияһы Японияның Квантун
армияһын тар-мар итеп капитуляция яһарға мәжбүр
итте. Ошо еңеүгә Мәгъфүр ҙә үҙ өлөшөн индерҙе.
Илебеҙ сиктәрен һаклап Мәгъфүр 1951 йылға тиклем
хеҙмәт итте. Пагонына кесе сержант тасмаһы,
күкрәгенә Японияны еңгән өсөн миҙалы тағып 1951
йылдың 10 мартында кайтып төштө ул.

1951-55 йылдарҙа Өфөлә нефть эшкәртеү заводында эшләне.
Атаһы вафат булғас, 1956 йылда Толкка кайта.
Колхозда тәүҙә конюх булып, һуңынан төрлө эштәрҙә эшләне.
Кайҙа ғына эшләһә лә, эшкә ерен еткереп атҡарҙы.
Колхоз правлениеһе тарафынан бирелгән почет грамоталары
һәм бүләктәр уның намыслы колхозсы булыуын раҫлай.
Тормош иптәше Рабиға менән татыу һәм бергәләп
ғаиләлә йәшәп 5 бала (Мөхәмәт, Нәфисә, Йәүһәр, Миңә-
хәт, Миңнегөл) тәрбиәләп үстерҙеләр һәм үҙ-аллы
тормош юлына баҫтырҙылар.

Шулай ҙа Мәгъфүр Шәмсмөхәмәт улы
беҙҙең аранан иртәрәк китте. 1989 йылдың
23 ноябрендә капыл ауырып китте, 2 көн үткәс,
25 ноябрҙә вафат булды.